

گفت‌وگوی «جوان» با ۲ فعال حوزه بازی‌های رایانه‌ای درباره هشتمین جشنواره بازی‌های ویدئویی ایران

تا می‌گوییم بازی‌ها آسیب دارد از ما شکایت می‌کنند!

■ مصطفی شاه‌کرمی

بازی‌های رایانه‌ای عرصه‌ای است که به لحاظ فرهنگی با مهم‌ترین و حساس‌ترین رده سنی یعنی کودک و نوجوان سر و کار دارد و هر کشوری اگر نگاه‌استراتژیک و آینده‌نگرانه در سستی داشته باشد قطعاً باید به این عرصه نگاهی جدی و عمیق نموده و ظرفیت‌های آن را به نفع فرهنگ ملی ارتقا دهد. «جوان» در این باره با حمیدرضا جلالی و پاپک کرباسی دو نفر از کارشناسان و فعالان این عرصه درباره آخرین رویدادی که اخیراً از سوی بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای برگزار شد به گفت‌وگو نشسته است.

هشتمین دوره بازی‌های ویدئویی اخیراً به کار خود پایان داد. فکر می‌کنید این رویداد تا چه اندازه در ارائه اهداف فرهنگی و فنی که احتمالاً برگزار کنندگان برایش ترسیم کرده بودند موفق عمل کرد؟

جلالی: اولین مسئله‌ای که لازم است به آن اشاره کنم وجود برخی بازی‌های غیرشرعی همچون بازی تخته‌نرد تحت عنوان مارک‌های معروف و شناخته شده است که در این دوره از جشنواره شرکت کرده بودند. در یکی از بازی‌هایی که در بخش دستاوردهای هنری این جشنواره موفق به کسب پنتاگرام (دایره و مثلث پنج‌ضلعی) استفاده شده بود. همچنین می‌توان به درختی اشاره کرد که از جمله سمبل‌های مورد توجه خاص فرقه کابالیست‌ها است که در آن بازی مورد استفاده زیاد قرار گرفته بود. کاربرد وسیله یک‌نور خاصی راهنمایی می‌شود تا به آن سمبل پنتاگرام برسد.

ممکن است تولیدکننده‌بگویداین اتفاق غیرعمدی بوده؟

جلالی: البته ممکن است در مقام دفاع گفته شود استفاده از ستاره همه جا وجود دارد و همه آنها که شیطان پرست نیستند، اما باید در پاسخ به این سؤال گفته شود که وقتی در دنیا یک فرقه شیطان پرستی اعلام موجودیت کرده و یک ستاره پنج‌پر قرار گرفته در درون دایره را به عنوان نشانه، سمبل و نماد خودش معرفی می‌کند استفاده مکرر از آن در یک بازی سرگرم‌کننده‌ای که همزمان ضمیر خودآگاه و ناخودآگاه را برنوجوان رادرگیر خود کرده، نمی‌تواند صرفاً اتفاقی یا بدون دلیل صورت گرفته باشد!

چطور این بازی از مجاری ورودی جشنواره نام از نظرات و داوری عبور کرده و کسی هم متوجه چنین مسئله‌ای نشده است؟!

مانمی‌توانیم لباس تیم ملی کشور را بپوشیم و ملی مدعی حمایت از تیم مقابل آن باشیم؟ وقتی ما در یک کشور اسلامی داریم زندگی می‌کنیم و بازی می‌سازیم نمی‌توانیم از علامات و نشانه‌های خاص برخی فرقه‌های ضاله استفاده کنیم چراکه این یک تناقض آشکار است.

به جشنواره بپردازیم؛ چه مباحث دیگری قابلیت طرح دارند؟

جلالی: مسئله دیگر استفاده از کاراکترهای بازی با ظواهرناهنجار و خلاف شرع است. متأسفانه یکی از بازی‌هایی که جایزه گرفته در این دوره از جشنواره چند ایراد اساسی بر آن وارد است؛ اولاً طبق آموزه‌ها، سوره‌ها و آیات قرآنی کسانی که برای فرشتگان الهی جنسیت مؤنث یا مذکر قائل شده‌اند به شدت مورد نکوهش قرار گرفته‌اند. این کار را کفار در زمان پیغمبر اکرم(ص) با نیت‌های خاصی انجام می‌دادند که متأسفانه در این بازی یک فرشته در قامت یک زن تقریباً بی‌حجاب و بدلباس که بیشتر ظاهری اروتیک دارد، گنجانده شده است. نکته دوم در مورد این بازی استفاده از جادو است که امری مذموم و نکوهیده از نظر قرآن کریم و ائمه هدی(ع) است. نکته سوم که از دو مورد قبلی بسیار شاخص تر است اینکه در این بازی ما با یک کاراکتر خانمی مواجهیم که لباسی شبیه به مینی‌ژوب به تن دارد که گیر با یک کاراکتر

مدیر مرکز هنرهای نمایشی :

تشکیل شورای صنفی نمایش بسیاری از خلأهای قانونی را پوشش می‌دهد

مدیرکل هنرهای نمایشی عنوان کرد: این اداره‌کل برخی وظایف همچون ارزشیابی و نظارت را نمی‌تواند به جایی منتقل کند ولی در بخش‌هایی که قانون اجازه می‌دهد، می‌توانیم از مشارکت اصناف و هنرمندان بهره بگیریم. به گزارش فارس، اداره کل هنرهای نمایشی روز گذشته درباره ۱۰ اولویت خود برای فعالیت راهبردی در عرصه تئاتر مفادی را از جمله حمایت از بخش خصوصی و سالن‌ها، واگذاری امور به بخش خصوصی، بانک اطلاعات تئاتر و ضابطه‌مندی فعالیت‌ها منتشر کرد.

شهرام کرمی مدیرکل هنرهای نمایشی درباره شفاف‌سازی بخشی از این مفاد در گفت‌وگو با فارس گفت: در آخرین جلسه شورای راهبردی تئاتر که نتیجه‌گیری آن درخصوص اهداف، سیاست‌گذاری و راهبردهای سال ۹۸ بود، ما درباره برنامه‌ها و راهبردها صحبت کردیم. یکی از این

دو سال پیش یک بازی در جشنواره توانست جایزه بگیرد که اساساً برای بازار داخلی کشورمان تولید نشده بود! اما این بازی در این جشنواره به عنوان برگزیده معرفی شد که یکی از کاراکترهای زن آن در منزل به صورت کاملاً بی‌حجاب نشان داده می‌شود و باید از مسئولان جشنواره پرسید که چطور یک چنین بازی اجازه حضور در جشنواره و بخش مردمی را پیدا کرده است؟ تکلیف حرمت داشتن پوشش زن در مقابل اظفار چه می‌شود؟ آیا قرار است که در این حوزه‌ها مباحث شرعی، ملاک عمل در ساخت و تولید محتوای فرهنگی اثرگذاری مانند بازی‌های جدید قرار نگیرد و کاملاً بدون قید و بندهای شرعی تولید محتوا کنیم؟! شخص وزیر ارشاد که تا به حال چند کارت زرد از مجلس شورای اسلامی گرفته چطور می‌خواهد از این اتفاقات که در زیرمجموعه تحت مدیریتش شکل گرفته دفاع کند؟! آیا این کارت زردهای مجلس اساساً برای آقای وزیر معنا و مفهومی دارد؟

آیا ممکن است که وزیر از چنین مسائلی بی‌خبر باشد؟

جلالی: چطور ممکن است در زیرمجموعه وزیری که در آستانه استیضاح قرار دارد چندین بازی با کاراکترهای زن نیمه‌برهنه کاملاً اروتیک یا مملو از نمادهای کابالیستی و برخی فرقه‌های ضاله دیگر منتشر یا در یک جشنواره ملی (!) حائز رتبه و برنده جایزه‌های مختلف می‌شود؟! اگر وزیر به این مسائل اشراف دارد و کاری نمی‌کند که خدا در روز پسین به دادش برسد و اگر هم اطلاعی ندارد که وای به حال چنین وزران تخانه‌ای! البته ممکن است افراد دیگری پشت پرده این اتفاقات باشند چراکه

گاهی اوقات اخبار غیرموفق یا اصطلاحاً درگوشی خبر از دخالت‌های پنهان برخی مسئولان اسبق و سابق می‌دهد. به هر ترتیب این نمایشگاه محمل گیم کشور است ولی آیا واقعاً این بازی‌ها نماینده صنعت گیم کشور ما هستند؟! آیا بازی‌های نازل و پر از اشکالی که در این دوره از جشنواره بازی‌های ویدئویی شرکت کردند و جایزه بردند ظرفیت و توانایی واقعی صنعت بازی‌سازی کشور است؟! اینها مفاخر گیم ما هستند؟ هر کسی که مسئول این مسائل است حالا وزیر باشد یا مدیرعامل بنیاد بازی‌های رایانه‌ای یا حتی دبیر و هیئت داوران جشنواره باید به این سؤال پاسخ بدهد که ما خروچی این جشنواره را بایستی ماحصل و منتسب به چه جریان فکری یا مدیریتی بدسیم؟!

به نظر شما در این دوره از جشنواره بازی‌های ویدئویی بازی‌های خوبی وجود نداشت که برخی از جوایز به بازی‌های مسئله‌دار تعلق گرفت؟

جلالی: البته در همین دوره از جشنواره، بازی‌های قابل توجهی وجودداشتند که احتمالاً برخلاف تمام محسّنات و نوآوری‌هایشان از نظر برگزار کنندگان هیچ دستاورد تکنیکی و هنری نداشتند که به چنین بازی‌های مسئله‌داری جایزه داده‌اند! این بازی‌ها از جایی مهم است که همین جشنواره‌ها می‌گیرند. نکته دیگر در مورد این دوره از جشنواره بازی‌های ویدئویی اینکه فاطمه رسانه‌ها صرفاً به پوشش خبری جشنواره بدون توجه به محتوای ارائه شده و مسائل مرتبط بر آنها اقدام کرده‌اند که این مسئله برای جامعه رسانه‌ای کشور آن هم در هزاره سوم یک فاکتور منفی به حساب می‌آید.

کرباسی: من می‌پالم که گستره بحث را از حوزه هشتمین دوره جشنواره ملی بازی‌های ویدئویی قدری بالاتر ببریم تا حق مطلب ادا شود و همه مسائل متوجه یک دیارتمان و ساختار داوری نشود. یکی از مشکلاتی که در چند دوره اخیر جشنواره بازی‌ها خیلی مشهود و ملموس بوده مجاری عدم توجه به مجوزهای تولید در حوزه محصولات برتر است.

فائق‌الدین شفاف‌تر توضیح بدهید.

کرباسی: یعنی تولید و محصولی موفق به دریافت جایزه می‌شوند که نه پروانه تولید، نه تأییدیه محتوا و نه هیچ چیز دیگری در وزارت ارشاد ندارند! برعکس جشنواره‌های دیگر با حتی هنر صنعت سینما، اثری که قرار است صرفاً در جشنواره حضور پیدا کنند توجه کنید که هنوز بحث نشر بازی که مانند اکران در سینماست مطرح نیست و صرفاً حضور در جشنواره است، حتماً مجوز تولید دارد؛ لاقلاً فیلمنامه و داستان آنها مورد تأیید شورای مربوطه است.

قانونی در این رابطه داریم که تولیدکننده بازی را موظف به اخذ مجوز تولید کند؟

کرباسی: بله، داریم؛ اما متأسفانه برخلاف مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی که در حکم قانون لازم‌الاجرا هستند و بنیاد بازی‌های ملی رایانه‌ای را موظف کرده برای بازی‌های ایرانی پروانه تولید صادر کنند بر روند تولید این بازی‌ها نظارت داشته باشد، در عمل چنین اتفاقی نمی‌افتد.

با همین صراحت؟!

کرباسی: مدیرعامل بنیاد به صورت خودسرانه، بدون مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی و در خفا این بند اساننامه را لغو کرده و بیش از دو سال است که پیچ تولید و نظارتی را برای بازی‌های ایرانی صادر نمی‌کند و در کمال ناباوری طی مصاحبه‌های مختلف و انتشار توییت‌های مرتبط با این تخلف آشکار قانونی (بدون اشاره به نادیده گرفتن مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی از سوی این بنیاد)، آن را یکی از افتخارات و دستاوردهای دولت اعتدال در زمینه تسهیل شرایط برای ایجاد زمینه‌های کسب و کار اعلام کردند و خیلی شفاف هم اعلام کرده‌اند

که مخالفین این طرح صرفاً مخالفان سیاسی دولت هستند!

جلالی: متأسفانه اشکالی که معمولاً در طرح چنین موضوعاتی پیش می‌آید این است که با نقش آفرینی برخی شبکه‌های فروش بازی‌های رایانه‌ای برخط و برخی دینفغان دیگر با تکنیک چندپاره کردن مباحث و موضوعات، اصل انفعال مورد غفلت قرار می‌گیرد. نکته دیگر در مورد این دوره از جشنواره بازی‌های ویدئویی اینکه فاطمه رسانه‌ها صرفاً به پوشش خبری جشنواره بدون توجه به محتوای ارائه شده و مسائل مرتبط بر آنها اقدام کرده‌اند که این مسئله برای جامعه رسانه‌ای کشور آن هم در هزاره سوم یک فاکتور منفی به حساب می‌آید.

آیا این مدعا درست بود یا...

کرباسی: اصلاً چنین چیزی صحت نداشت و مخالفت با آن هیچ عقبه یا دلیل سیاسی ندارد. ماجرا بر سر این نیست که گفته شود صرفاً باید بازی‌های ارزشی یا بازی‌هایی در مورد دفاع مقدس و... ساخته شود. واقعیت این است که چنین اقدامی حتی از نظر صنفی موجب متزلزل شدن حوزه بازی‌سازی در گستره فرهنگی می‌شود. یعنی یک شخصی می‌رود و با پول شخصی یا گرفتن وام و... یک بازی تولید می‌کند. هیچ دستگاهی هم از او نمی‌خواهد که مثلاً باید بیاید و از آنجا مجوز تولید دریافت کند. حالا تصور کنید همین شخص تولیدکننده بعد از صرف چندصد میلیون تومان می‌خواهد کارش را به بازار عرضه کند اما به اشتباه و نه از سر عمد، یکی از ارزش‌های انقلابی، دفاع مقدسی یا مسئله‌ای شبیه به اینها را می‌زند؛ قطعاً بازی‌اش توقیف می‌شود؛ تنها کسی که متضرر می‌شود تولیدکننده است نه بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای و نه‌بابت می‌گوید که در مسیر تولید باید نسبت به آن مسئله دقت می‌کرد!

آیا قبل از شروع دوره مدیریت جدید بر بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای، برای تولید بازی مجوزی صادر می‌شد؟

کرباسی: بله؛ سابقه صدور مجوز داشتیم و امروزه این تخلف در حالی انجام می‌شود که ما در حدود هشت سال بود برای تولید بازی می‌بایستی مجوز تولید می‌گرفتیم. این حوزه هم مانند سایر حوزه‌های فرهنگی است و همانطور که مثلاً در کسب فیلم شیطنت‌هایی صورت می‌گیرد در گستره تولید و ساخت بازی‌های رایانه‌ای هم وجود دارد.

چه مدت است که مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی در رابطه با اعطای مجوز تولید بازی به تولیدکننده نادیده گرفته می‌شود؟

کرباسی: حدود دو سال است که این تخلف در حال

انجام است. اما سؤالی که می‌توان مطرح کرد این است که خروجی این مسئله چه چیزی بوده است؟ دو سال پیش یک بازی در جشنواره توانست جایزه بگیرد که اساساً برای بازار داخلی کشورمان تولید نشده بود! حتی مدیرعامل بنیاد در آن موقع گفت که قرار نیست این بازی بدون انجام ویرایش‌های لازم در بازار داخلی عرضه شود. خب این یعنی چی؟ آیا ما یک بازی تولید می‌کنیم برای عرضه در کشورهای دیگر بعد می‌آیم و به همان بازی در جشنواره ملی داخلی جایزه می‌دهیم و می‌گوییم حالا برو آن طرف آب و پول دربیاز؟! بقیه بازی‌سازها باید چه بکنند؟ خب شما با این کار تان دارید برای تولید محصولات غیر ایرانی که به سه طریق اولی هم در آن

خبری از باید و نبایدهای فرهنگ ایرانی- اسلامی نخواهد رد. پول‌گذاری می‌کنید! این مسئله که چه کسی و با رعایت چه مسائلی می‌تواند برای عرضه در مارکت‌های خارج از کشور محصول فرهنگی تولید کند به دستگاه‌های مسئول یا امنیتی مربوط می‌شود ولی چرا در حوزه جایزه جشنواره موضوع داشتن یا نداشتن پروانه تولید را حذف می‌کنید؟! امسال به بازی‌هایی جایزه داده‌اند که بازی‌ساز ایرانی آن را ساخته‌اند اما در آن یک کاراکتر دختر جوانی استفاده کرده که لباسش دوخته (و کاملاً اروتیک) است!

به نظر شما علت استفاده بازی‌ساز داخلی از چنین کاراکترهایی آن هم با پوشش نیمه‌برهنه چه چیزی می‌تواند باشد؟

کرباسی: ببینید اینها خروجی همین تخلفاتی است که عرض کردم؛ بازی‌ساز وقتی بازار را رصد می‌کند می‌بیند که بازار آنقدر زرد، چپ و چرک شده با خودش می‌گوید اگر من در بازی تولید شدم‌ام تصاویر اروتیک و نیمه‌برهنه بدن زن یا نماد گرایی از کابالیست‌ها و ماسون‌ها را به نمایش نگذارم بازی من مورد توجه قرار نمی‌گیرد! خب مسئول ریل‌گذاری و اجرای قوانین در این حوزه چه شخص، دستگاه یا نهادی است؟! آیا من تولیدکننده مسئول هستم؟! قطعاً نه! شما ببینید از سه یا چهار سال گذشته تا به امروز که سسکان مدیریت کار را به دست گرفته‌اند به غیر از اینکه در دادگاه‌های مختلف پیگیر شکایت‌های در تعدادشان از افراد و اشخاص مختلف هستند، کار دیگری هم انجام می‌دهند؟! ما نمی‌گوییم که بر گردید به ارمان‌های انقلاب اسلامی بلکه می‌گوییم برگردید به قانونی که تا همین چهار سال پیش اجرا می‌شد! این دواستان از من نوعی که این مسائل را در مصاحبه با رسانه‌ها یا صدا و سیما مطرح می‌کنم فوراً شکایت می‌کنند!

با اینکه دوستان به خاطر هر مطالبه بحق و قانونی که ما داریم فوراً به سراغ داد‌گاه و شکایت می‌روند، مشکلی نداریم؛ اما این ولنگاری که حضرت آقا‌بازها در سخنرانی‌هایشان به آن اشاره کرده و می‌کنند نمود عینی و واقعی‌اش در صنعت بازی‌های رایانه‌ای است! این مسئله تا آنجا رفته که برخی از اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی مجبور بشوند در صحن علنی مجلس اعلام کنند که کودتای فرهنگی در حوزه بازی‌های رایانه‌ای اتفاق افتاده است! این را پشت تریبون مجلس گفته‌اند نه در یک جلسه غیرعلنی یا پشت درهای بسته! نمی‌دام؛ شاید زور آنها هم نمی‌رسد! در این اثنا هم بازی‌سازها در حال انجام و تولید کارهای خودشان هستند. بازی‌ساز یک صنعت بین‌المللی است؛ مثلاً اگر یک نفر در شرکت باهر جای دیگری مشغول ساخت یک بازی به طور مثال در مورد رامپی هاست و می‌خواهد آن را در مارکت‌ها و فروشگاه‌های بین‌المللی دنیا عرضه کند در حال انجام یک کار شخصی است، اما آیا می‌شود یک چنین بازی را بیاوریم و در جشنواره ملی بازی‌های رایانه‌ای به آن جایزه بدهیم؟

قانوناً و با توجه به عنوان جشنواره که از واژه «ملی» استفاده کرده، نباید چنین اتفاقی بیفتد!

کرباسی: درست‌ست، اما آقایان می‌گویند که نه! هر کس هر چیزی را که ساخته برای ما ارسال کند. مثلاً در یکی از دوره‌های قبلی همین جشنواره ما شاهد بازی‌هایی بودیم که در مورد آنها دیگر بحث پوشش یا مسائل اروتیک مطرح نبود بلکه مباحث کلان دیگری که در زمینه فرهنگ‌سازی عمومی یا قیچ‌فکشی و عادی‌سازی برخی رفتارهای خلاف شرع و دین می‌توانند مؤثر باشند مطرح بود. خب برخی بازی‌های خوب و قابل قبولی که واقعا مفاسد ایرانی دارند یا حتی بازی‌هایی که بر اساس فکتهای قرآنی ساخته شده‌اند به چه دلیلی بایکوت می‌شوند؟! حتی برخی بازی‌ها که از نظر ساختن فنی و محتوایی دارای کیفیت بالایی هستند اما به دلیل اشکال سراغ مؤلفه‌هایی مثل تصاویر اروتیک یا کاراکترهای دختر با پوشش‌های برهنه نمی‌روند، باز من برچسب غیر استاندارد بودن کنار زده می‌شوند!

پس هیئت داوران چه می‌شود؟

کرباسی: ببینید غالباً هیئت داوران مدیران همین شرکت‌های بازی هستند و یک لیستی از بازی‌های راه‌افتاده به جشنواره در اختیار داوران می‌گذارند و آنها هم از میان آنها گزینه‌های مطلوب و مورد نظرشان را انتخاب می‌کنند. داوران که در مرحله غربالگری و انتخاب اولیه محصولات حضور ندارند؟ مثلاً جلوی داور یک لیستی از بازی‌ها قرار می‌دهند و کار به شکلی طراحی و مهندسی می‌شود که داوران به گونه‌های مطلوب انتخاب کنندگان می‌رسند. چطور امکان دارد که یکسری از بازی‌های بدون مجوز از طریق برخی مارکت‌های داخلی اجازه عرضه پیدا می‌کنند؛ یا اینکه چطور امکان دارد که برگزار کنندگان جشنواره اجازه داشته باشند تعدادی از تولیداتشان را در جشنواره شرکت بدهند؟! حتی ما قبلاً مواردی داشتیم که دبیر جشنواره به عنوان تولیدکننده بازی در جشنواره شرکت کرده و حتی جایزه هم برده است.

آیا به نظر شما شخص وزیر ارشاد از این مسائل خبر دارند نه؟

جلالی: من فکر می‌کنم که آقای صالحی در جریان این امور نیستند و امیدواریم که انتشار این مطلب در روزنامه «جوان» باعث شود که آقای وزیر ارشاد موضوع را پیگیری کنند. **کرباسی:** من فکر می‌کنم اینگونه اتفاقات در حوزه بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای به نوعی بازی کردن اعتبار تأمین شده است. اعتبار اسمال اداره کل با آبروی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و شخص وزیر است.

و منتظریم در دستور کار شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار بگیرد.

مدیرکل هنرهای نمایشی با بیان اینکه در برخی بخش‌ها مثل سالن‌های خصوصی، شورای حمایت و شورای صنفی مشورتی هنرهای نمایشی یا حتی برخی کانون‌ها مثل تئاتر-های کمدی شیوه‌نامه‌هایی را تدوین کردیم که در قالب این‌نامه تنظیم و آماده شده، توضیح داد: منتها چون فعالیت هنری تابع یکسری قوانین است باید مسئله حقوقی این آیین‌نامه‌ها هم طی شود که در حال حاضر در این مرحله هستیم و امیدواریم خیلی زود به نتیجه برسیم.

وی در پاسخ به این سؤال که وضعیت تئاتر کمدی به کی‌جا انجامید، گفت: در ارتباط با تئاتر کمدی باید بگویم که تئاتر کمدی یک صنف رسمی به شکل قانونی تشکیل داده است. این صنف چند ماهی است که فعالیتش محدود شده است. من سیاستش حمایت است اما تقاضای این صنف را واگذار کردن یکسری وظایف اداره کل هنرهای نمایشی است. در حالی که ما وظایف نظارت و ارزشیابی را نمی‌توانیم به بخش دیگری واگذار کنیم؛ اما می‌توانیم از مشارکت بهره ببریم اما نمی‌توانیم واگذار کنیم.

کرمی یادآور شد: ما اعلام کردیم که از صنف حمایت می‌کنیم اما نمی‌توانیم یکسری حمایت

قانونی خود را به اصناف تفویض کنیم اما در هر حوزه دیگر که بتوانیم کار می‌کنیم.

وی در پاسخ به این سؤال که وضعیت پرداخت دیون هنرمندان به کی‌جا رسید، گفت: در حال حاضر و شورای صنفی مشورتی هنرهای نمایشی یا حتی برخی کانون‌ها مثل تئاتر-های کمدی شیوه‌نامه‌هایی را تدوین کردیم که در قالب این‌نامه تنظیم و آماده شده، توضیح داد: منتها چون فعالیت هنری تابع یکسری قوانین است باید مسئله حقوقی این آیین‌نامه‌ها هم طی شود که در حال حاضر در این مرحله هستیم و امیدواریم خیلی زود به نتیجه برسیم.

وی در پاسخ به این سؤال که وضعیت تئاتر کمدی به کی‌جا انجامید، گفت: در ارتباط با تئاتر کمدی باید بگویم که تئاتر کمدی یک صنف رسمی به شکل قانونی تشکیل داده است. این صنف چند ماهی است که فعالیتش محدود شده است. من سیاستش حمایت است اما تقاضای این صنف را واگذار کردن یکسری وظایف اداره کل هنرهای نمایشی است. در حالی که ما وظایف نظارت و ارزشیابی را نمی‌توانیم به بخش دیگری واگذار کنیم؛ اما می‌توانیم از مشارکت بهره ببریم اما نمی‌توانیم واگذار کنیم.

کرمی یادآور شد: ما اعلام کردیم که از صنف حمایت می‌کنیم اما نمی‌توانیم یکسری حمایت